

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1985-1986

4 JUIN 1986

Projet de loi modifiant l'article 358 du Code civil**RAPPORT**

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR Mme **DELRUELLE-GHOBERT**

Lors d'une première réunion de la Commission, le Secrétaire d'Etat à la Justice fait l'exposé introductif suivant :

« Le projet en discussion est relatif « aux noms » que portera ou pourra porter l'adopté mineur en cas de nouvelle adoption. Il introduit également de nouvelles dispositions concernant le nom de l'adopté majeur.

Actuellement en matière d'adoption les règles en vigueur sont les suivantes :

1. L'adoption confère à l'adopté, en le substituant au sien, le nom de l'adoptant (article 358, § 1er, premier alinéa, du Code civil);

2. Toutefois, les parties peuvent convenir que l'adopté conservera son nom d'origine en le faisant suivre du nom de l'adoptant (article 358, § 1er, deuxième alinéa du Code civil).

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Lallemand, président; Boel, J. A. Bosmans, Cerexhe, Collignon, de Clippele, Mme De Pauw-Deveken, MM. Didden, Egelmeers, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Minet, Moureaux, Pataer, Remacle, Mme Staels-Dompas, MM. Van In, Van Rompaey, Weckx, Willemsens et Mme Delruelle-Ghobert, rapporteur.

2. Membres suppléants : Mme Rifflet-Knauer et M. Van Grembergen.

3. Autre sénateur : M. Vaes.

R. A 12687*Voir :***Document du Sénat :**

300 (1985-1986) : N° 1.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1985-1986

4 JUNI 1986

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 358 van het Burgerlijk Wetboek**VERSLAG**

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR Mevr. **DELRUELLE-GHOBERT**

Tijdens een eerste bijeenkomst van de Commissie houdt de Staatssecretaris voor de Justitie de volgende inleidende uiteenzetting :

« Het voorgelegde ontwerp heeft betrekking op de namen die de minderjarige geadopteerde in geval van een nieuwe adoptie zal dragen of zal kunnen dragen. Het voert ook nieuwe bepalingen in met betrekking tot de naam van de meerderjarige geadopteerde.

Momenteel zijn inzake adoptie de volgende regels van toepassing :

1. Door de adoptie verkrijgt de geadopteerde, in plaats van zijn naam, die van de adoptant (artikel 358, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek);

2. Partijen kunnen evenwel overeenkomen dat de geadopteerde zijn oorspronkelijke naam zal behouden, gevolgd door die van de adoptant (artikel 358, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Lallemand, voorzitter; Boel, J. A. Bosmans, Cerexhe, Collignon, de Clippele, mevr. De Pauw-Deveken, de heren Didden, Egelmeers, Henrion, mevr. Herman-Michielsens, de heren Minet, Moureaux, Pataer, Remacle, mevr. Staels-Dompas, de heren Van In, Van Rompaey, Weckx, Willemsens en mevr. Delruelle-Ghobert, verslaggever.

2. Plaatsvervangers : mevr. Rifflet-Knauer en de heer Van Grembergen.

3. Andere senator : de heer Vaes.

R. A 12687*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

300 (1985-1986) : N° 1.

En cas d'adoption simultanée par deux époux, ce nom sera toujours celui du mari adoptant.

Par ailleurs, lors d'une deuxième adoption (le cas le plus fréquent est celui où le mari adopte l'enfant adoptif de son épouse), la règle générale est que le nom du nouvel adoptant ou du mari adoptant soit substitué à celui que l'adopté tient de sa précédente adoption (article 358, § 2, premier alinéa, du Code civil). Si, lors de la précédente adoption, le nom de l'adoptant ou du mari adoptant a été ajouté au nom de l'adopté, les parties peuvent convenir que le nom du nouvel adoptant ou du mari adoptant remplacera celui du précédent adoptant dans le nom composé de l'adopté (article 358, § 2, deuxième alinéa, du Code civil).

Exemple : A adopte B.

Le nouveau nom de B est soit A, soit B-A.

Ensuite, B fait l'objet d'une nouvelle adoption par C.

Le nouveau nom de B sera soit C, soit B-C.

Il en ressort que l'adopté, en cas de seconde adoption, perd le droit de porter le nom de A.

M. Remacle a déposé à la Chambre le 12 octobre 1982 une proposition de loi (Doc. Chambre, 1982-1983, n° 404-1) tendant à remédier à cette situation. M. Remacle proposait d'insérer un alinéa supplémentaire au § 2 de l'article 358 du Code civil, lequel avait pour objet de permettre aux parties à l'adoption de convenir que, lorsque l'adopté est majeur, il pourra conserver le nom acquis lors de la précédente adoption en le faisant suivre de celui du mari adoptant sauf si, lors de l'adoption précédente, il a déjà été permis à l'adopté de conserver son nom d'origine en y adjoignant celui de l'adoptant.

Exemple : B, après avoir été adopté par A, fait l'objet d'une nouvelle adoption par C.

La proposition de M. Remacle tendait à lui permettre de porter le nom composé A-C sauf si au cours de l'adoption précédente il avait été convenu qu'il porterait le nom B-A car sinon le nom composé deviendrait triple B-A-C.

La proposition de M. Remacle fut amendée — et plus précisément complétée — à la Chambre sur la proposition du Gouvernement. Il a été décidé de modifier le texte des §§ 1 et 2 de l'article 358 du Code civil de manière à permettre à l'adopté :

— de conserver son seul nom d'origine s'il est majeur et donc de ne pas devoir y adjoindre le nom de l'adoptant (article 1er du projet);

In geval van gelijktijdige adoptie door twee echtgenoten, zal die naam steeds die van de adopterende man zijn.

In geval van een tweede adoptie (het meest voorkomende geval is dat van de man die het adoptief kind van zijn echtgenote adopteert) geldt voorts de algemene regel dat de naam van de nieuwe adoptant of van de adopterende man in de plaats komt van die welke de geadopteerde gekregen heeft bij de vorige adoptie (artikel 358, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Indien bij de vorige adoptie de naam van de adoptant of van de adopterende man is toegevoegd aan de naam van de geadopteerde, kunnen partijen overeenkomen dat de naam van de nieuwe adoptant of van de adopterende man in de plaats zal komen van die van de vorige adoptant in de samengestelde naam van de geadopteerde (artikel 358, § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Voorbeeld : A adopteert B.

De nieuwe naam van B is ofwel A ofwel B-A.

Vervolgens wordt B opnieuw geadopteerd en wel door C.

De nieuwe naam van B is ofwel C ofwel B-C.

Hieruit vloeit voort dat bij een tweede adoptie de geadopteerde het recht verliest de naam van A te dragen.

De heer Remacle heeft op 12 oktober 1982 bij de Kamer een wetsvoorstel ingediend (gedr. St. Kamer, 1982-1983, nr. 404-1) ten einde deze toestand enigszins te wijzigen. De heer Remacle stelde voor in § 2 van artikel 358 van het Burgerlijk Wetboek een nieuw lid in te voegen waarbij het voor de partijen bij een adoptie mogelijk wordt overeen te komen dat de geadopteerde, indien hij meerderjarig is, de naam kan behouden die hij bij de vorige adoptie heeft gekregen en die naam te doen volgen door die van de adopterende man, behalve wanneer de geadopteerde bij de vorige adoptie, reeds toestemming heeft gekregen zijn oorspronkelijke naam te behouden en die naam te doen volgen door die van de adoptant.

Voorbeeld : na een eerste adoptie door A wordt B opnieuw geadopteerd door C.

Het voorstel van de heer Remacle strekte ertoe hem de samengestelde naam A-C te laten dragen, behalve wanneer bij de vorige adoptie was overeengekomen dat hij de naam B-A zou dragen, en dit om te voorkomen dat de samengestelde naam drievoudig zou zijn, namelijk B-A-C.

Op voorstel van de Regering werd het wetsvoorstel van de heer Remacle in de Kamer geamendeerd, of, om precies te zijn, aangevuld. Besloten werd de tekst van de §§ 1 en 2 van artikel 358 van het Burgerlijk Wetboek zodanig te wijzigen dat de geadopteerde :

— zijn oorspronkelijke naam en alleen maar die naam kan behouden indien hij meerderjarig is, zodat hij niet langer de naam van de adoptant aan de zijne hoeft toe te voegen (artikel 1 van het ontwerp);

— en cas de nouvelle adoption :

1. si l'adopté est mineur, de porter soit son nom d'origine suivi du nom du nouvel adoptant, soit seul le nom du nouvel adoptant (article 2 du projet).

Exemple : B portera soit le nom C soit le nom B-C.

2. si l'adopté est majeur, l'adopté pourra :

- a) soit porter uniquement son nom d'origine (B);
- b) soit porter le nom qu'il avait acquis lors de la précédente adoption (B-A);
- c) soit porter le nom B-C;
- d) soit enfin ne porter que le nom C (*cf.* article 3 du projet). »

Un membre de la Commission s'interroge sur la nécessité de légiférer en la matière. En effet, la Roi dispose d'une large compétence en vertu du titre II de la loi du 11-21 germinal an XI, relative aux prénoms et changement de nom. La seule restriction consiste à s'assurer que l'identité soit connue, sans risque de confusion.

A cette remarque, il est répondu que la procédure de changement de nom, tel qu'il est rappelé par l'intervenant précédent, diffère sensiblement de ce que tend à réaliser le projet de loi. En effet, d'après le projet, les parties prennent l'initiative, tandis que le simple changement de nom dépend entièrement du Roi qui peut toujours refuser ce changement.

A cette occasion, un autre membre déclare qu'il a l'intention de déposer une proposition de loi disposant que l'enfant porte toujours le nom de la mère.

Il est répondu au membre que le projet de loi, examiné en Commission, ne modifie en rien les principes en vigueur actuellement; c'est-à-dire que l'enfant porte le nom de la mère si celle-ci est l'adoptante unique.

Un autre membre attire l'attention sur l'article 358, § 5, disposant que « toutes autres modifications au nom de l'adopté stipulées dans l'acte d'adoption restent sans effet et ne peuvent être reproduites dans le dispositif du jugement ou de l'arrêt d'homologation ». Ce membre constate que cette disposition est restrictive. En effet, la disposition du § 5 est de portée générale et influence donc toute la disposition. Il serait plus logique de créer dès lors une ouverture au § 3 qui dispose que l'adoption par une femme de l'enfant légitime, naturel ou adoptif de son époux, n'entraîne aucune modification du nom de l'adopté.

Un autre membre rappelle qu'en effet l'enfant naturel peut déjà porter le nom de la mère avant qu'il soit adopté. Evidemment, on peut se poser la question de savoir s'il est vraiment raisonnable que l'enfant porte le nom du mari de la mère par le seul fait de l'adoption par ce mari. D'ailleurs est-il admissible qu'un nom soit imposé ?

— bij een nieuwe adoptie :

1. indien hij meerderjarig is, hetzij zijn oorspronkelijke naam kan dragen, gevolgd door de naam van de nieuwe adoptant, hetzij uitsluitend de naam van de nieuwe adoptant (artikel 2 van het ontwerp).

Voorbeeld : B kan ofwel de naam C dragen, ofwel de naam B-C.

2. indien hij meerderjarig is, kan de geadopteerde :

- a) hetzij enkel zijn oorspronkelijke naam dragen (B);
- b) hetzij de naam dragen die hij bij de vorige adoptie heeft gekregen (B-A);
- c) hetzij de naam B-C dragen;
- d) hetzij enkel de naam C dragen (artikel 3 van het ontwerp). »

Een lid van de Commissie vraagt zich af of het wel nodig is wetten te maken op dit vlak. De Koning beschikt immers over een ruime bevoegdheid krachtens titel II van de wet van 11-21 germinal jaar XI, betreffende de voornamen en de veranderingen van naam. De enige beperking bestaat erin dat de identiteit bekend moet zijn en er geen verwarring mag bestaan.

Hierop wordt geantwoord dat de procedure voor de naamsverandering, zoals bedoeld door de vorige spreker, sterk verschilt van wat dit wetsontwerp wil bereiken. Volgens het ontwerp nemen immers de partijen het initiatief, terwijl een gewone naamsverandering volledig afhangt van de Koning, die deze verandering steeds kan weigeren.

Een ander lid verklaart dat hij van plan is een wetsvoorstel in te dienen dat bepaalt dat het kind steeds de naam van de moeder krijgt.

Men wijst het lid erop dat het wetsontwerp dat thans wordt onderzocht door de Commissie, de van kracht zijnde regels in geen enkel opzicht wijzigt; dat wil zeggen dat het kind de naam van de moeder krijgt als zij de enige adoptant is.

Een ander lid vestigt de aandacht op artikel 358, § 5, dat bepaalt dat « elke andere wijziging van de naam van de geadopteerde die in de adoptieakte is bedongen, zonder gevolg blijft en niet mag worden vermeld in het beschikende gedeelte van het vonnis of arrest van homologatie ». Het lid stelt vast dat deze bepaling beperkend is. Paragraaf 5 heeft immers een algemene strekking en beïnvloedt dus de gehele bepaling. Het zou dus logischer zijn een mogelijkheid in te bouwen in § 3 die bepaalt dat adoptie, door een vrouw, van het wettig, natuurlijk of adoptief kind van haar man, geen wijziging brengt in de naam van de geadopteerde.

Een ander lid wijst erop dat het natuurlijk kind reeds de naam van de moeder kan hebben vóór het geadopteerd wordt. Men kan zich uiteraard de vraag stellen of het redelijk is dat het kind de naam krijgt van de man van de moeder, enkel omdat het door hem geadopteerd wordt. Is het trouwens aanvaardbaar dat een naam opgelegd wordt ?

En outre, on ne peut pas nier que les textes font preuve d'incohérence. Dans le premier cas, l'enfant garde le nom du mari et ne peut pas adjoindre celui de la femme, alors que dans la deuxième hypothèse il porte le nom du mari et peut demander d'y joindre celui de la femme.

On se demande s'il ne serait pas plus raisonnable de laisser l'adopté choisir son nom, non seulement quand il est majeur mais aussi lorsqu'il est mineur.

Le projet pose en effet le problème de la pluralité de nom.

En proposant une modification à l'article 358, il faudra en tout cas tenir compte de ce que le législateur a décidé dans le projet de loi sur la filiation. Il faut en effet éviter qu'une incohérence avec les principes adoptés en matière de filiation soit introduite par le biais du projet de loi examiné par la Commission.

Lors d'une réunion ultérieure et à la suite de cet échange de vues, le Secrétaire d'Etat à la Justice dépose les amendements suivants :

« A. Le paragraphe 2 de l'article 358 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« En cas d'adoption par le mari de l'enfant adoptif de son épouse, ou de l'adoption nouvelle prévue à l'alinéa 2 de l'article 346, le nom du nouvel adoptant ou du mari adoptant est substitué à celui de l'adopté, que celui-ci ait conservé ou modifié son nom lors de la précédente adoption.

Si lors de celle-ci le nom de l'adoptant a remplacé celui de l'adopté, les parties peuvent convenir que le nouveau nom de ce dernier sera composé du nom qu'il tient de cette précédente adoption suivi de celui du nouvel adoptant ou du mari adoptant.

Lorsque, lors de la précédente adoption, le nom du précédent adoptant a été ajouté à celui de l'adopté, les parties peuvent convenir que le nom de ce dernier sera composé :

— soit du nom d'origine de l'adopté suivi du nom du nouvel adoptant ou du mari adoptant;

— soit du nom du précédent adoptant suivi de celui du nouvel adoptant ou du mari adoptant.

L'adopté qui avant une précédente adoption portait le même nom que le nouvel adoptant ou mari adoptant, reprend ce nom sans aucune modification. »

B. Il est ajouté, entre le § 2 et le § 3, un § 2bis rédigé comme suit :

« Si l'adopté est majeur, les parties pourront en toutes hypothèses convenir qu'aucune modification n'est apportée au nom de l'adopté.

Bovendien kan men niet ontkennen dat er een gebrek aan samenhang is in de teksten. In het eerste geval behoudt het kind de naam van de man en kan de naam van de vrouw er niet aan toegevoegd worden, terwijl het in het tweede geval de naam van de man krijgt en kan vragen dat die van de vrouw eraan wordt toegevoegd.

Zou het niet redelijker zijn de geadopteerde zijn naam te laten kiezen, niet alleen wanneer hij meerderjarig is maar ook wanneer hij nog minderjarig is ?

Het ontwerp brengt immers het probleem ter sprake van de samengestelde naam.

Wanneer men een wijziging van artikel 358 voorstelt, moet hoe dan ook rekening gehouden worden met wat de wetgever bepaald heeft in het wetsontwerp over de afstamming. Men moet inderdaad vermijden dat via het ontwerp dat nu door de Commissie onderzocht wordt, bepalingen ingevoegd worden die in tegenspraak zijn met de beginselen die aangenomen zijn inzake de afstamming.

Als gevolg van deze gedachtenwisseling dient de Staatssecretaris voor de Justitie op een latere vergadering de volgende amendementen in :

« A. Paragraaf 2 van artikel 358 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« In geval van adoptie, door de man, van het adoptief kind van zijn echtgenote, of in geval van een nieuwe adoptie als bepaald in artikel 346, tweede lid, komt de naam van de nieuwe adoptant of van de adopterende man in de plaats van die van de geadopteerde, ongeacht of diens naam bij de vorige adoptie behouden of veranderd werd.

Indien bij de vorige adoptie de naam van de geadopteerde is vervangen door die van de adoptant, kunnen partijen overeenkomen dat de nieuwe naam van de geadopteerde samengesteld zal zijn uit de naam die hij gekregen heeft bij de vorige adoptie, gevolgd door die van de nieuwe adoptant of van de adopterende man.

Wanneer bij de vorige adoptie de naam van de vorige adoptant is toegevoegd aan de naam van de geadopteerde, kunnen partijen overeenkomen dat de naam van de adoptant samengesteld zal zijn uit :

— hetzij de oorspronkelijke naam van de geadopteerde, gevolgd door de naam van de nieuwe adoptant of van de adopterende man;

— hetzij de naam van de vorige adoptant, gevolgd door die van de nieuwe adoptant of van de adopterende man.

De geadopteerde die vóór een vorige adoptie dezelfde naam droeg als de nieuwe adoptant of de adopterende man, herkrijgt die naam zonder enige wijziging. »

B. Tussen § 2 en § 3 wordt een § 2bis ingevoegd, luidende :

« Is de geadopteerde meerderjarig, dan kunnen partijen in alle omstandigheden overeenkomen dat de naam van de geadopteerde onveranderd blijft.

Elles pourront également convenir, s'il a conservé son nom lors d'une précédente adoption, qu'il pourra le faire suivre de celui de l'adoptant ou du mari adoptant. »

Ces amendements sont justifiés comme suit :

« La Commission de la Justice du Sénat a exprimé le désir lors de sa réunion du 15 avril 1986 de voir compléter le projet adopté par la Chambre par une disposition remplaçant le 2e alinéa du § 2 de l'article 358 du Code civil et ce de manière à permettre, en cas de nouvelle adoption ou d'adoption par le mari de l'enfant adoptif de sa femme, que l'adopté puisse — outre les autres possibilités déjà envisagées — porter un nom composé du nom du précédent adoptant suivi de celui du nouvel adoptant.

Tel est l'objet du présent amendement qui reprend par ailleurs les autres dispositions du projet transmis par la Chambre et déjà adoptées par la Commission du Sénat et qui les intègre dans une refonte complète du § 2 de l'article 358 pour faciliter la compréhension des modifications apportées.

Par ailleurs, le projet transmis par la Chambre complète les §§ 1 et 2 de l'article 358 en ajoutant que lorsque l'adopté est majeur il peut être convenu qu'aucune modification ne sera apportée à son nom. Ce principe est repris dans le projet d'amendement. Pour bien préciser que cette faculté concerne tant les hypothèses visées au § 1er qu'au § 2, il est proposé de l'inclure non dans le corps de chacun de ces deux paragraphes mais dans un § 2bis distinct. »

En outre, le Secrétaire d'Etat à la Justice fait l'exposé suivant :

« L'amendement déposé par le Gouvernement, relatif au § 2 de l'article 358 du Code civil, ouvre une possibilité supplémentaire concernant le nom de l'adopté, dans le cas d'adoption par le mari de l'enfant adoptif de son épouse, ou de l'adoption nouvelle prévue à l'alinéa 2 de l'article 346 du Code civil.

Cette modification répond au désir exprimé par la Commission de la Justice du Sénat lors de sa réunion du 15 avril 1986 et correspond à l'esprit du projet de loi relatif au nom de l'adopté.

Le texte proposé par le Gouvernement confère aux parties la possibilité d'opter pour les formules suivantes :

1. En cas de première adoption

Hypothèse envisagée : B est adopté par A.

a) Cas où l'adopté est mineur :

Il peut être convenu que l'adopté

— acquerra et ne portera que le nom de l'adoptant (application de l'article 358, § 1er, alinéa 1er)

B → A

Indien de geadopteerde zijn naam behouden heeft bij een vorige adoptie, kunnen zij eveneens overeenkomen dat hij deze mag laten volgen door die van de adoptant of van de adopterende man. »

Deze amendementen worden verantwoord als volgt :

« De Commissie voor de Justitie van de Senaat heeft tijdens haar vergadering van 15 april 1986 de wens te kennen gegeven het ontwerp goedgekeurd door de Kamer aan te vullen met een bepaling die het tweede lid van artikel 358, § 2, van het Burgerlijk Wetboek zou vervangen. Door deze wijziging zou, in geval van een nieuwe adoptie of wanneer een man het adoptief kind van zijn echtgenote adopteert, de naam van de geadopteerde — naast de andere mogelijkheden — ook kunnen bestaan uit de naam van de vorige adoptant, gevolgd door die van de nieuwe adoptant.

Dat is het doel van dit amendement, waarin bovendien de andere bepalingen zijn overgenomen van het ontwerp overgezonden door de Kamer en reeds aangenomen door de Senaatscommissie. Ten einde de wijzigingen begrijpelijker te maken, werd § 2 van artikel 358 volledig herschreven.

Het ontwerp dat door de Kamer is overgezonden, vult anderzijds de §§ 1 en 2 van artikel 358 aan met de bepaling dat, ingeval de geadopteerde meerderjarig is, men kan overeenkomen geen wijzigingen in de naam aan te brengen. Dit beginsel is in de tekst van het amendement opgenomen. Ten einde duidelijk te maken dat deze mogelijkheid geldt voor de gevallen bedoeld in § 1 zowel als in § 2, wordt voorgesteld dit niet in elk van die paragrafen te vermelden, maar wel in een afzonderlijk § 2bis. »

Bovendien deelt de Staatssecretaris voor de Justitie mee :

« Het regeringsamendement op § 2 van artikel 358 van het Burgerlijk Wetboek schept een bijkomende mogelijkheid voor de naam van de geadopteerde, in geval van adoptie, door de man, van het adoptief kind van de echtgenote, of in geval van een nieuwe adoptie als bepaald in artikel 346, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Zo wordt tegemoetgekomen aan de wens van de Senaatscommissie voor de Justitie op haar vergadering van 15 april 1986. Die wijziging stemt tevens overeen met de geest van het wetsontwerp betreffende de naam van de geadopteerde.

Met haar tekst laat de Regering aan de partijen de keuze tussen de volgende mogelijkheden :

1. Bij een eerste adoptie

Uitgangspunt : B wordt geadopteerd door A.

a) De geadopteerde is minderjarig :

Er kan overeengekomen worden

— dat de geadopteerde de naam van de adoptant zal krijgen en alleen die naam zal dragen (toepassing van artikel 358, § 1, eerste lid)

B → A

— conservera son nom en le faisant suivre du nom de l'adoptant (application de l'article 358, § 1er, alinéa 2)

B → B-A

N.B. — Aucune modification n'est apportée au nom de l'adopté si l'adopté et l'adoptant portent le même nom (application de l'article 358, § 1er, alinéa 3).

b) *Cas où l'adopté est majeur :*

— les mêmes formules que celles envisagées si l'adopté est mineur demeurent d'application

— mais en outre il peut être convenu que l'adopté conservera et ne portera que son nom d'origine

B → B

2. En cas de nouvelle adoption

Hypothèse envisagée : B, après avoir été adopté par A, fait l'objet d'une nouvelle adoption par C.

a) *Cas où l'adopté est mineur :*

1. En toute hypothèse il peut acquérir et ne porter que le nom du nouvel adoptant (application de l'article 358, § 2, premier alinéa).

Exemple : B qui, lors d'une première adoption s'est appelé soit A soit B-A, ne portera que le nom C lors de l'adoption suivante.

A
B → ou → C
B-A

N.B. : Il pourra ne porter que son nom d'origine si celui-ci est le même que le nom du nouvel adoptant (application de l'article 358, § 2, quatrième alinéa).

2. Si lors de la précédente adoption, l'adopté a conservé son nom en le faisant suivre de celui de l'adoptant, il peut être convenu qu'il portera un nouveau nom composé cette fois :

— Soit de son nom d'origine suivi de celui du nouvel adoptant (application de l'article 358, § 2, troisième alinéa).

B → B-A → B-C

— Soit du nom du premier adoptant suivi de celui du nouvel adoptant (application de l'article 358, § 2, troisième alinéa).

B → B-A → A-C

3. Si lors de la précédente adoption, l'adopté a pris le seul nom du précédent adoptant, il pourra conserver le nom de ce dernier en le faisant suivre de celui du nouvel adoptant (application de l'article 358, § 2, deuxième alinéa).

B → A → A-C

— dat de geadopteerde zijn naam zal behouden, gevolgd door die van de adoptant (toepassing van artikel 358, tweede lid)

B → B-A

N.B. — De naam van de geadopteerde wordt niet veranderd indien de geadopteerde en de adoptant dezelfde naam dragen (toepassing van artikel 358, § 1, derde lid).

b) *De geadopteerde is meerderjarig :*

— hier staan dezelfde mogelijkheden open als voor een minderjarige geadopteerde

— bovendien kan worden overeengekomen dat de geadopteerde zijn oorspronkelijke naam zal behouden en alleen die naam zal dragen

B → B

2. Bij een nieuwe adoptie

Uitgangspunt : na een eerste adoptie door A wordt B opnieuw geadopteerd door C.

a) *De geadopteerde is minderjarig :*

1. In ieder geval kan hij de naam van de nieuwe adoptant krijgen en alleen die naam dragen (toepassing van artikel 358, § 2, eerste lid).

Voorbeeld : door zijn eerste adoptie heet B hetzij A, hetzij B-A; door de nieuwe adoptie heet hij voortaan alleen nog C.

A
B → of → C
B-A

N.B. : Hij kan alleen zijn oorspronkelijke naam dragen indien die naam dezelfde is als die van de nieuwe adoptant (toepassing van artikel 358, § 2, vierde lid).

2. Indien de geadopteerde bij de vorige adoptie zijn naam heeft behouden, gevolgd door die van de adoptant, kan worden overeengekomen dat hij een nieuwe naam zal dragen die is samengesteld uit :

— Hetzij zijn oorspronkelijke naam, gevolgd door die van de nieuwe adoptant (toepassing van artikel 358, § 2, derde lid).

B → B-A → B-C

— Hetzij de naam van de eerste adoptant, gevolgd door die van de nieuwe adoptant (toepassing van artikel 358, § 2, derde lid).

B → B-A → A-C

3. Indien de geadopteerde bij de vorige adoptie alleen de naam van de vorige adoptant heeft gekregen, zal hij die naam kunnen behouden, gevolgd door die van de nieuwe adoptant (toepassing van artikel 358, § 2, tweede lid).

B → A → A-C

b) *Cas où l'adopté est majeur :*

Les mêmes formules que celles envisagées si l'adopté est mineur demeurent d'application.

Mais en outre :

— l'adopté pourra conserver son seul nom d'origine

— ou ne porter que le nom qu'il avait acquis lors de la précédente adoption (application de l'article 358, § 2*bis*, al. 1)

B → B

B → B-A → B-A

B → A → A

— ou encore faire suivre du nom du nouvel adoptant le nom d'origine qu'il portait lorsqu'il l'a gardé lors d'une précédente adoption.

B → B → B-C. »

Un commissaire se demande s'il n'est pas indiqué d'abaisser l'âge jusqu'à 15 ans ou 16 ans pour que ces adolescents puissent avoir les mêmes possibilités que celles reconnues dans le texte à l'adopté majeur.

Le représentant du Secrétaire d'Etat fait remarquer que l'abaissement de l'âge n'est pas souhaitable puisque le futur adopté doit consentir à l'adoption et que par ailleurs l'avis du futur adopté est demandé à partir de 15 ans.

En outre, il est précisé que la nouvelle loi n'a pas d'effet rétroactif et qu'elle ne s'appliquera pas aux adoptions qui ont déjà eu lieu.

A la demande d'un membre, il est répondu que le changement de nom, selon la procédure appropriée, reste toujours possible. Le problème du changement de nom est étranger au projet examiné.

L'amendement du Gouvernement est adopté par 13 voix et 1 abstention.

L'ensemble du projet amendé est adopté par 13 voix et 1 abstention.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
J. DELRUELLE-GHOBERT.

Le Président,
R. LALLEMAND.

b) *De geadopteerde is meerderjarig :*

Hier staan dezelfde mogelijkheden open als voor een minderjarige geadopteerde is.

Bovendien :

— zal de geadopteerde alleen zijn oorspronkelijke naam kunnen behouden

— of alleen den naam dragen die hij gekregen heeft bij de vorige adoptie (toepassing van artikel 358, § 2, eerste lid)

B → B

B → B-A → B-A

B → A → A

— of nog zijn oorspronkelijke naam die hij behouden heeft bij een vorige adoptie doen volgen door de naam van de nieuwe adoptant :

B → B → B-C. »

Een lid vraagt zich af of het niet aangewezen is de leeftijd te verlagen tot 15 of 16 jaar om aan de jongeren dezelfde mogelijkheden te bieden als die welke in de tekst aan de meerderjarige geadopteerde worden toegekend.

De vertegenwoordiger van de Staatssecretaris antwoordt dat zulks niet wenselijk is, omdat de toekomstige geadopteerde toch moet toestemmen in de adoptie en omdat de mening van de toekomstige geadopteerde trouwens wordt gevraagd zodra die 15 jaar oud is.

Bovendien werkt deze nieuwe wet niet terug en zal zij dus niet toegepast worden op adopties die reeds tot stand gekomen zijn.

Op de vraag van een spreker wordt geantwoord dat de naam altijd gewijzigd kan worden volgens de voorgeschreven procedure. De kwestie van de naamsverandering valt buiten het bestek van dit ontwerp.

Het regeringsamendement wordt aangenomen met 13 stemmen, bij 1 onthouding.

Het geamendeerde ontwerp wordt in zijn geheel aangenomen met 13 stemmen, bij 1 onthouding.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

De Verslaggever,
J. DELRUELLE-GHOBERT.

De Voorzitter,
R. LALLEMAND.

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

ARTICLE 1er

L'article 358, § 2, du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« § 2. En cas d'adoption par le mari, de l'enfant adoptif de son épouse, ou de l'adoption nouvelle prévue à l'alinéa 2 de l'article 346, le nom du nouvel adoptant ou du mari adoptant est substitué à celui de l'adopté, que celui-ci ait conservé ou modifié son nom lors de la précédente adoption.

Si lors de celle-ci le nom de l'adoptant a remplacé celui de l'adopté, les parties peuvent convenir que le nouveau nom de ce dernier sera composé du nom qu'il tient de cette précédente adoption suivi de celui du nouvel adoptant ou du mari adoptant.

Lorsque, lors de la précédente adoption, le nom du précédent adoptant a été ajouté à celui de l'adopté, les parties peuvent convenir que le nom de ce dernier sera composé :

— soit du nom d'origine de l'adopté suivi du nom du nouvel adoptant ou du mari adoptant,

— soit du nom du précédent adoptant suivi de celui du nouvel adoptant ou du mari adoptant.

L'adopté qui avant une précédente adoption portait le même nom que le nouvel adoptant ou mari adoptant, reprend ce nom sans aucune modification. »

ART. 2

A l'article 358 du même Code, il est inséré, entre le § 2 et le § 3, un § 2bis rédigé comme suit :

« Si l'adopté est majeur, les parties pourront en toutes hypothèses convenir qu'aucune modification n'est apportée au nom de l'adopté.

Elles pourront également convenir, s'il a conservé son nom lors d'une précédente adoption, qu'il pourra le faire suivre de celui de l'adoptant ou du mari adoptant. »

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

ARTIKEL 1

Artikel 358, § 2, van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« § 2. In geval van adoptie, door de man, van het adoptief kind van zijn echtgenote, of in geval van een nieuwe adoptie als bepaald in artikel 346, tweede lid, komt de naam van de nieuwe adoptant of van de adopterende man in de plaats van die van de geadopteerde, ongeacht of diens naam bij de vorige adoptie behouden of veranderd werd.

Indien bij de vorige adoptie de naam van de geadopteerde is vervangen door die van de adoptant, kunnen partijen overeenkomen dat de nieuwe naam van de geadopteerde samengesteld zal zijn uit de naam die hij gekregen heeft bij de vorige adoptie, gevolgd door die van de nieuwe adoptant of van de adopterende man.

Wanneer bij de vorige adoptie de naam van de vorige adoptant is toegevoegd aan de naam van de geadopteerde, kunnen partijen overeenkomen dat de naam van de adoptant samengesteld zal zijn uit :

— hetzij de oorspronkelijke naam van de geadopteerde, gevolgd door de naam van de nieuwe adoptant of van de adopterende man,

— hetzij de naam van de vorige adoptant, gevolgd door die van de nieuwe adoptant of van de adopterende man.

De geadopteerde die vóór een vorige adoptie dezelfde naam droeg als de nieuwe adoptant of de adopterende man, herkrijgt de naam zonder enige wijziging. »

ART. 2

In artikel 358 van hetzelfde Wetboek wordt, tussen § 2 en § 3, een § 2bis ingevoegd, luidende :

« Is de geadopteerde meerderjarig, dan kunnen partijen in alle omstandigheden overeenkomen dat de naam van de geadopteerde onveranderd blijft.

Indien de geadopteerde zijn naam behouden heeft bij een vorige adoptie, kunnen zij eveneens overeenkomen dat hij deze mag laten volgen door die van de adoptant of van de adopterende man. »